

De kleine ChristenUnie heeft veel macht

Analyse

Henk van der Laan

Leeuwarden | De ChristenUnie, die vandaag bijeenkomt op een congres in Lelystad, is met vijf Kamerzetels klein, maar relevant. De steun van de partij is, samen met die van D66 en SGP, doorslaggevend voor het kabinet.

Door een gebrek aan een meerderheid in de Eerste Kamer moest de coalitie van VVD en PvdA vorig jaar zoeken naar steun bij de oppositie. Al snel kwam de coalitie uit bij de genoemde drie partijen, in de wandelgangen de 'constructieve drie' genoemd. Geen wet kan nu nog aangenomen worden zonder dat eerst D66, ChristenUnie en SGP zijn geconsulteerd.

Daarmee is de ChristenUnie een schaduwregeringspartij geworden. Het heeft niet de verantwoordelijkheid, maar wel de invloed. Dat dit ver kan gaan, bewees het aftreden van staatssecretaris Frans Weekers deze week. Zonder steun van de 'constructieve drie' kan een lid van het kabinet van af nu wel inpakken.

Op dezelfde dag dat Weekers zijn ontslag indiende, hield de coalitie topperleg met de D66, ChristenUnie en SGP over aanpassingen op de bijstand. Staatssecretaris Klijnsma van Sociale Zaken wil bijstandsgerechtigden verplichten tot een tegenprestatie. Verder wil ze dat de bijstand pas vier weken na aanvraag van de uitkering in gaat. Het wetsvoorstel is voor D66, ChristenUnie en SGP onaanvaardbaar. Zo wil ChristenUnie dat de vierweken-

regeling verdwijnt en dat gemeenten meer verantwoordelijkheid krijgen in de re-integratie van bijstandsgerechtigden. De partij kan het hard spelen en ver komen. Zo lijkt sinds gisteren de invoering van de sollicitatieplicht voor alleenstaande moeders met kinderen tot vijf jaar in elk geval al van de baan te zijn. En dan moet Klijnsma ook nog komen met de Participatiewet, dat moet regelen dat Wajongers moeten re-integreren.

Het zijn harde eisen, die vroeger voor een oppositiepartij onbereikbaar waren. Zeker voor een orthodox-protestantse partij met maar vijf zetels. Vroeger gold 'klein christelijk' als folklore, of hooguit als staatsrechtelijk geweten. De afgelopen tien jaar is er veel veranderd. De ChristenUnie trad toe tot een kabinet (2006-

Vroeger gold 'klein christelijk' als folklore, of hooguit als staatsrechtelijk geweten. De afgelopen tien jaar is er veel veranderd

2010) en de SGP fungeerde al eens als schaduwgedoogpartner.

Het congres vandaag zal hier zij-

delings over gaan. Op de agenda staat vooral de voorbereidingen op de verkiezingen: voor de gemeenteraden en het Europees parlement.

De ChristenUnie is, na een kleine terugval na de fusie tussen GPV en RPF in 2002, stabiel met vijf of zes zetels. Dat is ook het niveau waarop de twee voorgangers in de jaren negentig stonden. De partij heeft nauwelijks geprofiteerd van de enorme terugval van het CDA. Blijkbaar is het CDA als partij wel acceptabel voor behoudende niet-christenen, maar spreekt de ChristenUnie alleen de eigen christelijke achterban aan.

Dat zal de partij niet heel erg vinden. De stem van de ChristenUnie in de Tweede Kamer wordt nu niet alleen gehoord, maar is zelfs doorslaggevend. Dat alleen al is goed voor het zelfvertrouwen.